Nagovor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar ob Tednu slepih

Obeležitev 200 let pisave slepih - brajice, odkritje spominske plošče na stavbi Ginekološke klinike UKCL

Ljubljana, 5. junij 2024

Velja govorjena beseda!

Spoštovani predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije gospod Matej Žnuderl, spoštovana ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko,
spoštovani vsi prisotni!

Dober dan v tednu slepih, ki poteka vsako leto prvi teden junija in je namenjen ozaveščanju videčih o potrebah in prilagoditvah ter tudi izzivih, s katerimi se v življenju srečujejo slepi in slabovidni.

Ni namenjen samo ozaveščanju, ampak predstavlja resen opomnik vsem odločevalcem, ki bi morali slepim omogočiti, da bi vse pravice, zapisane v Konvenciji o pravicah invalidov in tudi v Ustavi RS, lahko vsak dan koristili in diskriminacije slepih ne bi nikoli izkusili.

Dovolite pa, da se najprej zahvalim vsem društvom slepih, združenih v Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije in še posebej vodstvu zveze, ki tako vztrajno in predano opominja, predlaga in zagovarja pravice vseh slepih in slabovidnih v Sloveniji.

Samo slepi najbolje veste, kaj vse potrebujete in kaj vas ovira pri popolni vključitvi v našo družbo, ki je naš skupen družbeni cilj, zato je prav, da nas na to opozarjate. Da nas večkrat opomnite, da je izmed petih čutil ravno oko tisto, ki sprejema največ informacij – kar 83 odstotkov in je zato razumevanje vaših potreb za vsakodnevno življenje in pomoč celotne družbe tako zelo pomembno.

Skupnost, solidarnost in sodelovanje nas delajo močnejše in z njimi bo svet boljši za vse.

Zato podpiram in spodbujam vaše vključevanje v javne razprave, predvsem o vseh zakonih, ki bistveno vplivajo na vaše življenje in delo. Pa naj bo to Zakon o dolgotrajni oskrbi ali pa spremembe Zakona o osebni asistenci. Nedopustno je, da kljub sprejetemu Zakonu o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij prihaja do hudih kršitev vaših pravic.

Ena najhujših so digitalne aplikacije za dostop do osebnega zdravnika v zdravstvenih domovih, ki povsem spregleda vaše potrebe.

Danes obeležujemo 200 let pisave brajice, ki za vas predstavlja okno v svet, dostop do znanja, izobrazbe, kulture in umetnosti.

01 478 12 09, gp.uprs@predsednica-slo.si, Erjavčeva cesta 17, SI-1000, Ljubljana

A še vedno se srečujete s hudimi težavami pri pretvorbi slovenske knjižne produkcije, učbenikov, delovnih zvezkov in drugih pripomočkov za šolanje v dostopne formate za slepe, kot so brajica, zvok, digitalna oblika ali po potrebi povečan tisk.

Upam, da nas bodo ta teden na različnih prireditvah slišali vsi, ki morajo omogočiti preboj na področjih, ki vas tako zelo omejujejo. In ve se, največ težav je na področju vzgoje in izobraževanja in tudi zaposlovanja.

Žal mi je, da niste našli skupnega jezika v Nacionalnem svetu invalidskih organizacij in se sami borite za izboljšanje pogojev in izenačevanje možnosti slepih in slabovidnih pri vključevanju v slovensko družbo.

Pomembno pa je tudi ozaveščanje videčih. Da bi preprečili povečanje števila slepih starejših oseb, je izjemno pomembno tudi, da starejše opozarjamo, da so pozorni na težave z očmi in da pravočasno poiščejo zdravniško pomoč, kajti napredek medicine, tudi na področju oftalmologije, učinkovito preprečuje slepoto v starosti.

Življenje s slabovidnostjo ali slepoto močno zaznamuje vaša življenja, pa tudi vaših svojcev. A čeprav ne vidite, ste pomemben in dragocen del skupnosti, ki ji tudi zaradi svoje omejitve unikatno prispevate na različnih področjih družbenega življenja. Alen Kobilica, ki je v mladosti oslepel po operaciji, vedno poudarja, da moraš ostati optimist. Zelo se strinjam z njim. Moja sodelavka Miriam Možgan je ob smrti očeta, ki je oslepel v starosti, kar se dogaja številnim starejšim, zapisala: »Odšel je človek, ki je ždel v temi in oddajal svetlobo.«

Danes bomo z odkritjem spominske plošče na stavbi, v kateri je deloval prvi slovenski Zavod za slepe, obeležili 200. letnico obstoja brajice in se poklonili vsem, ki so kljub slepoti dosegli pomembne dosežke na različnih področjih in so spodbuda ter zgled vsem slepim, pa tudi videčim.

Od srca hvala vsem, ki prispevate k boljši prihodnosti slepih in slabovidnih in se trudite za vključujočo družbo.